

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

14 травня 2019 року

м. Тернопіль

№ 69/11- р/к

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Лановецька міська рада (далі – Міська рада) прийняла Рішення, яким надала право роздрібної реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових у нічний час (з 22:00 до 7:30 год.) лише ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» (магазин АЗС м. Ланівці) внаслідок чого окремому суб'єкту господарювання надаються переваги, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.

За результатами розгляду адміністративною колегією Відділення справи № 897-АД такі дії Міської ради визнано антиконкурентними діями, в частині надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Міську раду зобов'язано у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом встановлення однакових умов реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових всім суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на ринку роздрібної торгівлі.

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №897- АД про порушення Міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань від 22.04.2019 №69-03/43п «Про попередні висновки у справі № 897-АД»,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) До Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надійшла заява фізичної особи - підприємця Коцюри Наталії Василівни (надалі - Заявник) від 13.06.2018 б/н щодо, на її думку, неправомірних дій Лановецької міської ради.
- (2) За результатами розгляду даної заяви адміністративною колегією Відділення відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Лановецькій міській раді надано рекомендації від 26.06.2018 № 69/26-рк/к (надалі – Рекомендації)

- вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом встановлення однакових умов реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових всім суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на ринку роздрібною торгівлі.
- (3) Про результати розгляду Рекомендацій Міська рада мала повідомити Відділення до 20 серпня 2018 року з наданням документів, які підтверджують виконання цих рекомендацій.
 - (4) Лановецька міська рада листом від 17.08.2018 №1360/03-11 повідомила, що на виконання рекомендацій адміністративної колегії на розгляд дванадцятої сесії Міської ради було винесено проект рішення, яким запропоновано внести зміни до Рішення, а саме викласти п. 2 в такій редакції: «Заборона не поширюється на заклади ресторанного бізнесу». Тобто заборона продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання у нічний час доби на території міської ради мала поширюватись і на магазини АЗС ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ». Однак даний проект рішення не був прийнятий на пленарному засіданні сесії Міської ради.
 - (5) Таким чином, рекомендації адміністративної колегії територіального відділення не виконано.
 - (6) У зв'язку із невиконанням Лановецькою міською радою Рекомендацій, адміністративною колегією Відділення 24.01.2019 прийнято розпорядження №69/1–рп/к «Про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» щодо неправомірних дій Міської ради.
 - (7) Листом від 05.03.2019 №69-02/334 Міській раді направлено вимогу про надання інформації.
 - (8) Листом від 23.04.2019 №69-02/631 Міській раді направлено Подання з попередніми висновками у справі від 22.04.2019 №69-03/43п.
 - (9) Листом від 23.04.2019 №69-02/630 Заявнику направлено Подання з попередніми висновками у справі від 22.04.2019 №69-03/43п.

2. Заявник

- (10) Заявником у справі є фізична особа – підприємець Коцюра Наталія Василівна (ідентифікаційний код 2588000102, адреса: вул. Грушевського, 15, м Ланівці, Тернопільська обл., 74000).
- (11) Заявник здійснює господарську діяльність за КВЕД:
 - 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (основний);
 - 47.19 Інші види роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах;
 - 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

3. Відповідач

- (12) Відповідачем у справі є Лановецька міська рада, згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі ЄДР) є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код 04396288, місцезнаходження: 47400, вул. Незалежності, 34, Ланівці, Тернопільська обл., дата запису в ЄДР про проведення державної реєстрації юридичної особи – 29.06.2006, номер запису – 1 638 120 0000 000229 (надалі – Відповідач).
- (13) Лановецька міська рада здійснює свої повноваження відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (14) Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Відповідач є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження

місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

- 4. Опис ринку, на якому відбувалися антиконкурентні дії Відповідача**
- (15) Рішенням десятої сесії сьомого скликання Міської ради від 22.05.2018 №371 «Про встановлення заборони продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання у нічний час доби на території міської ради» (надалі Рішення) зазначено:
- заборонити продаж пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання з 22:00 до 7:30 години на території Міської ради (пункт 1);
 - заборона не поширюється на заклади ресторанного бізнесу та магазини АЗС міста Ланівці ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» за адресою вулиця Тернопільська, 49, місто Ланівці (пункт 2);
 - рекомендувати Лановецькому відділенню поліції Кременецького відділу поліції Головного Управління поліції України в Тернопільській області забезпечити, в межах своїх повноважень, постійний контроль за дотриманням даного рішення (пункт 3);
 - рекомендувати Лановецькому відділенню Кременецького ОДПІ ГУ ДФС України анулювати ліцензії на здійснення роздрібною торгівлі алкогольними напоями суб'єктам господарювання, які порушують вимоги пункту 1 даного рішення (пункт 4).
- (16) Рішення прийнято на підставі наступних посилань : «відповідно до пункту 44-1 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 15-3 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.07.1996 року №854 «Про затвердження Правил роздрібною торгівлі алкогольними напоями», враховуючи клопотання Кременецького відділу поліції Головного Управління поліції України в Тернопільській області від 08 травня 2018 року №1189/110/02-2018 та пропозиції постійної комісії міської ради з питань законності та правопорядку, захисту прав і законних інтересів громадян, місцевого самоврядування, депутатської діяльності, етики та регламенту».
- (17) Згідно частини першої статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (18) Основні вимоги до роздрібною торгівлі горілкою і лікєро-горілчаними виробами, вином виноградним та плодово-ягідним, коньяком, шампанським, вином ігристим встановлені Правилами роздрібною торгівлі алкогольними напоями, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30.07.1996 №854, із змінами, які спрямовані на забезпечення прав споживачів щодо належної якості товару і рівня торговельного обслуговування. Відповідно до пункту 7 зазначених Правил передбачено, що зручний для населення режим роботи спеціалізованих магазинів, спеціалізованих відділів, секцій інших форм власності встановлюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад за погодженням з власником цього об'єкта.
- (19) Статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання, зокрема, встановлення заборони продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) у визначений час доби в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці (пункт 44-1 частини 1).
- (20) Тобто, Міська рада має повноваження по встановленню заборони щодо реалізації алкогольних та слабоалкогольних напоїв в певний період часу для всіх суб'єктів господарювання, окрім закладів ресторанного господарства.

- (21) Листом від 15.03.2019 №377/03-11 Відповідач повідомив про те, що загальний обсяг поступлення за ККД 14040000 «Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів» до міського бюджету за 2018 рік склав 443,57 тис. грн. та надав копію листа Головного управління ДФС у Тернопільській області.
- (22) Листом від 15.03.2019 №9/9/19-00-40-03/6150 Головне управління ДФС у Тернопільській області повідомило, що в межах міста Ланівці господарську діяльність з реалізації підакцизних товарів, а саме, пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових здійснюють 26 суб'єктів господарювання, з них 24 фізичні особи – підприємці та 2 юридичні особи.
- (23) Головне управління ДФС у Тернопільській області, вище зазначеним листом, надало перелік 10 найбільших суб'єктів господарювання, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів, а саме, пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових:
- ПСК «Теко-Ланівці» (ідентифікаційний код 35051719);
 - ТОВ «Центуріон-Дистрибушин» (ідентифікаційний код 41048714);
 - ФОП Коцюра Н.В. (ідентифікаційний код 2588000102);
 - ФОП Оболончик І.І. (ідентифікаційний код 3518308087);
 - ФОП Ведяшкіна Л.М. (ідентифікаційний код 2767920502);
 - ФОП Яремчук О.В. (ідентифікаційний код 2381608965);
 - ФОП Синельник В.Ф. (ідентифікаційний код 1951804907);
 - ФОП Стецюк В.В. (ідентифікаційний код 2298100115);
 - ФОП Задерей М.А. (ідентифікаційний код 2018405807);
 - ФОП Устич С.М. (ідентифікаційний код 2967001278).
- (24) Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на ринку роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах в тому числі пивом, алкогольними та слабоалкогольними напоями, зокрема Заявник (ліцензія на здійснення роздрібною торгівлі алкогольними напоями від 02.04.2018, реєстраційний №819106400022, термін дії з 13.04.2018 до 13.04.2019), та ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» є конкурентами.
- (25) Дії Відповідача, стосовно прийняття Рішення, яким надано право роздрібною реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових у нічний час (з 22:00 до 7:30 год.) лише ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» (магазин АЗС м. Ланівці) можуть призвести до отримання ним додаткових прибутків та ставлять його у більш вигідне становище стосовно конкурентів, що може обмежити їх можливість конкурувати з ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» на рівних умовах.
- (26) Таким чином, для окремих суб'єктів господарювання створюються умови, які можуть призвести до обмеження їх конкурентноспроможності, а дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача

- (27) Згідно з абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», одним із видів антиконкурентних дій є дії, що полягають у наданні окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (28) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (29) Відповідно до частини 2 статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти роз-

- витку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (30) Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.
 - (31) Тобто, необхідною та достатньою умовою визнання дій зазначених вище органів антиконкурентними є наявність або можливість настання наслідків у вигляді недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції шляхом вчинення антиконкурентних дій органами влади, органами місцевого самоврядування.
 - (32) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
 - (33) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, без впливу зовнішніх чинників, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
 - (34) Недотримання зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до незабезпечення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
 - (35) Ураховуючи вищезазначене, дії Відповідача по наданню права реалізації пива, алкогольних та слабоалкогольних напоїв у нічний час (з 22:00 до 7:30 год.) в роздрібній мережі лише ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» (магазин АЗС м. Ланівці) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (36) На подання з попередніми висновками у справі, яке було надіслано Відповідачеві, Міська рада зауважень, заперечень та доказів, що їх підтверджують не надала.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі.

- (37) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії Міської ради, які полягали у наданню права реалізації пива, алкогольних та слабоалкогольних напоїв у нічний час (з 22:00 до 7:30 год.) в роздрібній мережі лише ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» (магазин АЗС м. Ланівці) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, в частині надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.

(38) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами) та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Лановецької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 04396288, місцезнаходження: 47400, вул. Незалежності, 34, м. Ланівці, Тернопільська обл.), що полягали у наданні права реалізації пива, алкогольних та слабоалкогольних напоїв у нічний час (з 22:00 до 7:30 год.) в роздрібній мережі лише ТОВ «ВОГ РИТЕЙЛ» (магазин АЗС м. Ланівці) порушенням передбаченим пунктом 3 статті 50 та абзацом 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування в частині надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.
2. Зобов'язати Лановецьку міську раду припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом встановлення однакових умов реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових всім суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на ринку роздрібної торгівлі.

Про виконання зобов'язання повідомити територіальне відділення до **22.07.2019** з наданням підтверджуючих документів.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії
в. о. голови територіального відділення

Н. Є. Черномаз